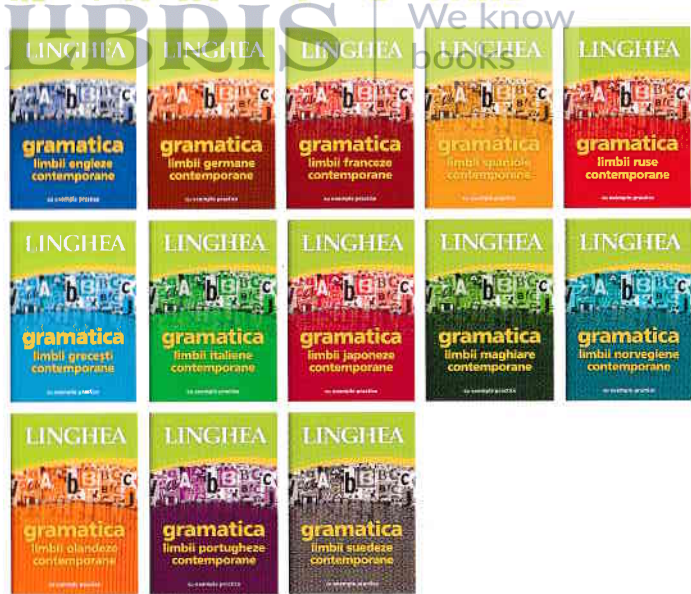
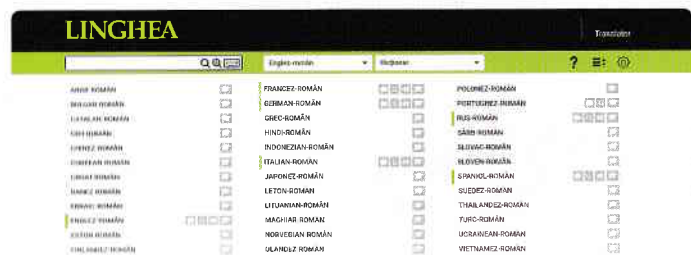

ÎN ACEASTĂ SERIE AU APĂRUT

DICTIONARE GRATUITE ONLINE

- 34 de limbi străine
- căutare în tot textul definițiilor
- exemple de folosire a cuvintelor în propoziții și expresii uzuale
- interfață ușor de folosit

dictionare.linghea.ro

gramatica limbii olandeze contemporane

LINGHEA

Volumul a fost elaborat de colectivul de autori al Linghea S.R.L. și Lingea s.r.o.

Publicat de Editura Linghea, Timișoara, 2021.

Ediția I 2015

Ediția II, 2021

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Gramatica limbii olandeze contemporane

Timișoara : Linghea, 2021

ISBN 978-606-061-021-2

811.112.5

© Lingea s.r.o., 2021

www.linghea.ro

Toate drepturile sunt rezervate.

Niciun fragment al acestei publicații nu poate fi reprodus, copiat sau transmis fără acordul scris al editurii.

Printed in the EU.

Cuvânt înainte	7
Bibliografie	8

1 Alfabetul și pronunția

1.1 Pronunția alfabetului olandez	10
1.2 Pronunția vocalelor olandeze	10
1.3 Pronunția consoanelor olandeze	11
1.4 Accentul	12

2 Substantivele

2.1 Genul	13
2.2 Formarea numărului plural	15
2.3 Diminutivele	18
2.4 Substantivele compuse	18
2.5 Locuțiuni substantivale cu prepozițiile	19

3 Adjectivele

3.1 Folosirea adjectivelor	21
3.2 Gradele de comparație ale adjectivelor	23
3.3 Locuțiuni adjectivale cu prepoziții	25

4 Articolele

4.1 Articolul hotărât	28
4.2 Articolul nehotărât	30
4.3 Articolul zero	31

5 Pronumele

5.1 Pronumele personale	32
5.2 Pronumele posesive	35
5.3 Pronumele demonstrative	38
5.4 Pronumele relative	41
5.5 Pronumele reflexive	45
5.6 Pronumele nehotărâte și negative	46
5.7 Pronumele interogative	51

6 Numeralele

6.1 Numeralele cardinale	53
6.2 Numeralele ordinale	54
6.3 Numeralele multiplicative	55
6.4 Operațiile aritmetice	55
6.5 Frațiile	56
6.6 Exprimarea datei	56
6.7 Exprimarea timpului cronologic	56

7 Verbele	58
7.1 Introducere generală	58
7.2 Timpurile verbale	62
7.3 Modul verbal	74
7.4 Diateza verbală	78
7.5 Verbele reflexive	82
7.6 Verbele cu sufixe (in)separabile	84
7.7 Conjugarea verbelor auxiliare	87
7.8 Conjugarea verbelor modale	88
7.9 Locuțiunile verbale cu prepozițiile	89
8 Adverbele	92
8.1 Adverbele și alte părți de vorbire	94
8.2 Adverbul „ER”	99
9 Prepozițiile	102
9.1 Prepozițiile în sensul restrâns al cuvântului	102
9.2 Postpozițiile	109
9.3 Combinații de prepoziții cu postpoziții	111
9.4 Construcțiile prepoziționale	113
10 Conjunțiile	116
10.1 Conjunțiile coordonatoare	116
10.2 Conjunțiile subordonatoare	119
11 Interjecțiile	122
11.1 Interjecțiile onomatopice	123
11.2 Interjecțiile de adresare	124
11.3 Interjecțiile afective	125
12 Ordinea cuvintelor în propoziție	126
12.1 Propoziția simplă	126
12.2 Frazele	129
13 Negația în limba olandeză	131
14 Formarea cuvintelor în limba olandeză	133
14.1 Compunerea cuvintelor	133
14.2 Derivarea cuvintelor	134
14.3 Mijloace de formare a cuvintelor	135

15 Limba olandeză în Olanda, Belgia și Surinam	143
16 Lista verbelor neregulate	146
Index	154

1 Alfabetul și pronunția

1.1 Pronunția alfabetului olandez

a	[a:]	h	[ha:]	o	[o:]	v	[ve:]
b	[be:]	i	[i:]	p	[pe:]	w	[ve:]
c	[se:]	j	[je:]	q	[ky]	x	[iks]
d	[de:]	k	[ka:]	r	[er]	ij	[ɛi]
e	[e:]	l	[ɛl]	s	[es]	y	[iyrek]
f	[ɛf]	m	[em]	t	[te:]	z	[zet]
g	[ye:]	n	[en]	u	[y:]		

1.2 Pronunția vocalelor olandeze

Vocalele olandeze scurte se pronunță la fel ca în limba română, cu excepția vocalei **u** care se pronunță ca un **y** rotunjit.

Se pronunță scurt

vocalele simple din silabe închise (la sfârșitul silabei se află o consoană),

▶ *man, bom, wet, put*

vocalele simple dinaintea unei consoane duble (prima dintre cele două consoane se adaugă la vocala care o precedă, formând astfel o silabă închisă).

▶ *mannen, bommen, wetten, putten*

Se pronunță lung

vocalele duble din silabe închise,

▶ *maan, boom, weet, muur*

vocalele simple din silabe deschise (la sfârșitul silabei se află o vocală), după care urmează o consoană simplă.

▶ *manen, bomen, weten, muren*

Eradus

se pronunță în toate silabele neaccentuate care conțin **e** și în terminațiile neaccentuate **-lijk**, **-ig**, il vom transcrie ca [ə].

▶ *begrip, tafel / duidelijk, natuurlijk / gezellig, grappig*

Trema

Trema (semn grafic format din două puncte plasate orizontal deasupra vocalei) apare în olandeză în cazurile în care două vocale alăturate trebuie citite separat și nu ca diftong. Acest fenomen apare la limita dintre două silabe.

▶ *België, coördinatie, geïnspireerd, vacuüm, drieëndertig*

▶ 1.2.1 Pronunția diftongilor olandezi

aa	[a:]	<i>aap, kraan</i>
ae	[a:]	se întâlnește îndeosebi în numele proprii <i>meneer Haesen</i>
ai	[aj]	<i>aikido, detail</i>
ai	[ɛ:]	înaintea lui r , re <i>airbag, militair, documentaire</i>
ai	[ɛ:]	în cuvinte preluate din engleză <i>aids, trainer</i>
au	[au]	<i>auctie, blauw</i>
au	[o:]	în cuvinte preluate din franceză <i>aubergine, chauffeur</i>
œ	[ɛ:]	<i>beek, zee</i>
ei	[ɛi]	<i>eikboom, meid</i>
eu	[ø:]	<i>euro, geheugen</i>
le	[lɛ]	lung, mai ales înainte de r <i>iedereen, dier</i>
ij	[ɛi]	deschis <i>ijs, krijt</i>
oe	[u]	<i>oester, moeten</i>
oi	[oi]	<i>hoi</i>
oi	[wa]	în cuvinte preluate din franceză <i>toilet, trottoir</i>
oo	[o:]	<i>boom, hoofd</i>
oo	[o:]	înaintea lui r <i>woord, noord</i>
ou	[au]	<i>oud, houden</i>
ou	[u]	în cuvinte preluate din franceză <i>pirouette, ragout</i>
ul	[œy]	rotunjit <i>uit, muis</i>
uu	[y:]	rotunjit <i>muur, uur</i>

▶ 1.2.2 Pronunția mai multor vocale olandeze învecinate

aa	[aj]	<i>draaien, papegaai</i>
eeu	[e:w]	<i>eeuw, schreeuwen</i>
ieu	[i:w]	<i>benieuwd, nieuw</i>
oei	[ui]	<i>vermoeiend, vloeien</i>
ooi	[o:]	<i>gooien, mooi</i>

1.3 Pronunția consoanelor olandeze

c	[k]	<i>calculeren, conflict</i>
c	[s]	înaintea lui e , i , y <i>reduceren, cilinder, Cyprus</i>
ch	[x]	<i>aandacht, chaos</i>
ch	[ʃ]	înaintea lui i și în cuvintele preluate îndeosebi din franceză <i>champagne, machine</i>
ch	[tʃ]	în cuvintele preluate îndeosebi din engleză, spaniolă, etc. <i>checklist, chacha</i>
g	[ɣ]	sonor ch <i>gaan, wagen</i>
ng	[ŋ]	<i>koning, mengen</i>
sch	[sx]	<i>landschap, schrijven</i>
sch	[s]	în terminația -isch , -ische <i>historisch, kritisch</i>
s	[s]	<i>socialisme, taalonderwijs</i>
s	[z]	în mijlocul cuvintelor, înaintea lui a , e , i <i>conversatie, excuseren, expansie</i>

- ss [s] dacă nu este vorba de junctura cuvintelor dintr-un cuvânt compus
tussen, wassen
- v [v] în Belgia se citește de obicei **v**, în Olanda se citește de obicei **f** *vlag, vis*

1.4 Accentul

În olandeză, poziția accentului principal al vorbirii nu este la fel de clară ca, de exemplu, în română.

În cazul cuvintelor nederivate

este valabilă regula conform căreia accentul nu are voie să se afle mai la stânga decât pe antepenultima silabă. Majoritatea cuvintelor olandeze au accentul, cel mai adesea, pe penultima silabă, eventual pe antepenultima sau ultima. Întotdeauna depinde de fiecare cuvânt în parte, iar poziția accentului trebuie să fie însușită în mod asemănător ca la articol.

▶ *reizen, selectie, thermaal*

În cazul cuvintelor olandeze derivate

accentul se află însă, în majoritatea cazurilor, pe rădăcină.

▶ *begeleiden, beschadigd, verschijning*

▶ Pentru mai multe detalii despre cuvintele derivate, a se vedea cap. **Derivarea cuvintelor** la pag. 134.

Prefixele

be-, **ge-**, **her-**, **ont-** și **ver-** sunt, de regulă, neaccentuate.

▶ *beantwoorden, geautoriseerd, hereniging, ontgaan, verandering*

Prefixele **aarts-** și **wan-** poartă accentul în majoritatea cazurilor, tot astfel și prepozițiile folosite ca prefixe: **aan-**, **bij-**, **binnen-**, **buiten-**, **door-**, **in-**, **mee-**, **na-**, **om-**, **onder-**, **op-**, **over-**, **tegen-**, **toe-**, **tussen-**, **uit-**, **voor-**.

▶ *aartsbisschop, wangedrag, aanbouwen, bijvak, inademen, overbeen, tegenspeler, tussenwepel, voorbewerking, uitdrogen*

În cazul prefixelor preluate din alte limbi, **a-**, **ab-**, **ad-**, **ex-**, **con-**, **col-**, **com-**, **in-**, **il-**, **im-**, **inter-**, **intra-**, **post-**, **pre-**, **re-**, **sub-**, **super-**, poziția accentului se schimbă.

▶ *excerpt, interactie, postnataal, subcategorie, superego*

▶ A se vedea cap. **Prefixele** la pag. 138.

În cazul cuvintelor compuse

locul accentului este determinat de partea de vorbire pe care o reprezintă cuvântul de bază. În cazul în care cuvântul de bază este un substantiv sau un verb, accentul se află pe cuvântul determinant.

▶ *ijsbeer, watersport*

În cazul în care cuvântul de bază este un adjectiv sau o prepoziție, accentul se află totmai pe această parte a compusei.

▶ *denker groen, voorop*

▶ Pentru mai multe detalii despre cuvintele compuse, a se vedea cap. **Compunerea cuvintelor** la pag. 133.

2 Substantivele

Substantivele olandeze au număr și gen.

Substantivele olandeze nu se declină. Forma substantivelor se modifică însă la formarea pluralului și a diminutivelor.

2.1 Genul

Limba olandeză, la fel ca limba română, are trei genuri: masculin, feminin și neutru. Substantivele masculine și feminine se construiesc cu articolul **de**. Este vorba de așa-numitul **de-woorden**. Substantivele neutre se construiesc cu articolul **het** – așa-numitul **het-woorden**.

▶ Dacă la substantivele din dicționare este trecut numai articolul **de**, este vorba de un cuvânt care, inițial, a fost de genul feminin, în prezent comportându-se însă din ce în ce mai mult ca un substantiv masculin.

Genul substantivelor olandeze nu corespunde întotdeauna cu genul substantivelor din limba română.

de auto	mașina
de fiets	bicicleta
het meisje	fata
het bord	tabla
het jaar	anul

Prin urmare, odată cu substantivul trebuie învățat și articolul acestuia. Există însă câteva reguli care pot înlesni învățarea acestora:

▶ 2.1.1 De-woorden

Cu articolul **de** se construiesc:

- numele de persoane
 - ▶ *de directeur, de moeder, de student, de verkoopster*
- denumirile de animale
 - ▶ *de hond, de leeuw, de vlinder, de zalm*

- denumirile de plante
➤ *de beuk, de eik, de jasmijn, de roos*
- denumirile de râuri și munți
➤ *de Donau, de Elbe, de Himalaya, de Vesuvius*
- denumirile de anotimpuri
➤ *de lente, de zomer, de herfst, de winter*
- denumirile de instrumente muzicale
➤ *de fluit, de gitaar, de piano, de viool*
- rădăcinile verbale substantivate
➤ *de aankoop, de bloei, de groei, de schreeuw*
- substantivele cu următoarele terminații:

-de	liefde, waarde	-ing	afdeling, ketting
-heid	overheid, waarheid	-te	grootte, lengte

- substantivele cu terminații mai puțin frecvente:

-ade	brigade, rollade	-ode	episodes, periode
-age	bagage, garage	-ose	diagnose, hypnose
-esse	delicatesse, interesse	-sis	crisis, overdosis
-ica	fysica, harmonica	-st	anarchist, de essayist
-ide	chloride, piramide	-suur	acupresuur, censuur
-ie	absentie, parodie	-theek	apotheek, bibliotheek
-iek	akoestiek, fabriek	-tis	encefalitis, meningitis
-ij	boerderij, schilderij	-tuur	cultuur, natuur
-ine	benzine, kantine	-ude	etude, prelude
-iteit	activiteit, identiteit	-xis	syntaxis
-nis	begrafenis, hindernis	-yse	analyse, dialyse

► 2.1.2 Het-woorden

Cu articolul **het** se construiesc:

- numele punctelor cardinale
➤ *het zuiden, het oosten, het noordoosten, het zuidzuidwesten*
- numele limbilor străine
➤ *het Nederlands, het Tsjechisch, het Engels, het Italiaans*
- denumirile de sporturi și jocuri
➤ *het curling, het poker, het voetbal, het waterpolo*
- denumirile de metale
➤ *het goud, het koper, het lood, het zilver*

- denumiri de țări și localități precis specificate
➤ *het mooie Utrecht, het Nederland van 50 jaar geleden*
- infinitivele substantivate ale verbelor
➤ *het helpen, het eten, het slapen, het zien*
- toate diminutivele și anume, cuvintele terminate în **-je**, **-kje**, **-pje** și **-tje**
➤ *woordje, woninkje, raampje, tafeltje*
- substantivele derivate de la verbe cu ajutorul prefixului **ge-**
➤ *het geruzie, het gepraat, het geroddel, het gezeur*
- substantivele cu următoarele terminații:

asme	orgasme, sarcasme	-sel	afkooksel, knipsel
isme	aforisme, comunisme	-um	centrum, museum
ment	argument, document		

► 2.1.3 Substantivele cu articolul „de” și „het”

În limba olandeză există omonime care au pentru un sens articolul **de**, iar pentru un alt sens se construiesc cu articolul **het**:

de aas	asul	het aas	momeala
de bal	balonul	het bal	balul
de blik	aspectul	het blik	conserva
de gift	cadoul	het gift	otrava
de jacht	vânătoarea	het jacht	iahtul
de kamp	lupta	het kamp	campingul
de pad	broasca răioasă	het pad	poteca
de patroon	șablonul	het patroon	modelul
de pleister	plasturele	het pleister	tencuiala
de spoor	pintenul	het spoor	urma (lăsată)
de stof	stofa	het stof	praful
de was	lenjeria	het was	ceara

! Aceste cuvinte au adesea și formă diferită de plural.

► A se vedea următorul capitol.

2.2 Formarea numărului plural

Substantivele au la numărul plural întotdeauna articolul hotărât **de**. Nu au însă articol nehotărât.

În limba olandeză, numărul plural al substantivelor se formează folosind diferite terminații.

Terminația -en

Cu ajutorul acestei terminații formează pluralul majoritatea substantivelor olandeze.

▶ *boek – boeken, kaart – kaarten, vrouw – vrouwen*

În cazul acestui mod de formare a numărului plural este adesea necesară modificarea ortografiei. Această modificare are legătură cu regula privind silabele deschise și închise.

▶ *raam – ramen, boom – bomen, stadsmuur – stadsmuren*
pan – pannen, bot – botten, zonnebril – zonnebrillen

▶ **A se vedea cap. Pronunția vocalelor olandeze la pag. 10.**

Terminația -s

Dacă substantivul este terminat în **-el**, **-en**, **-em** sau **-er**, la plural primește terminația **-s**.

▶ *cirkel – cirkels, lepel – lepels, tafel – tafels*
jongen – jongens, keuken – keukens, wezen – wezens
bodem – bodems, bloesem – bloesems, totem – totems
emmer – emmers, moeder – moeders, vader – vaders

Pluralul cuvintelor cu următoarele terminații se formează, de asemenea, prin adăugarea lui **-s**.

	nr. sg.	nr. pl.		nr. sg.	nr. pl.
-aar	bazaar	bazaars	-ier	passagier	passagiers
-aard	qierigaard	qierigaards	-je	huisje	huisjes
-age	personage	peronages	-oir	pissoir	pissoirs
-erd	goeierd	goeierds	-pje	boompje	boompjes
-e	studente	studentes	-tje	nummertje	nummertjes
-eur	masseur	masseurs	-te	ruimte	ruimtes
-ette	diskette	diskettes	-trice	actrice	actrices
-ine	blondine	blondines			

Terminația -'s

Substantivele terminate în **-a**, **-i**, **-o**, **-u** și **-y** formează pluralul cu terminația **-'s**.

▶ *aria – aria's, cobra – cobra's, firma – firma's, pagina – pagina's*
kiwi – kiwi's, krimi – krimi's, nazi – nazi's, taxi – taxi's
auto – auto's, bistro – bistro's, disco – disco's, logo – logo's
accu – accu's, menu – menu's, paraplu – paraplu's, residu – residu's
baby – baby's, hobby – hobby's, ijslolly – ijslolly's, jury – jury's

Terminația -ën

Substantivele terminate în **-ee** și **-ie** formează pluralul cu terminația **-ën**.

▶ *ídeë – ídeëën, zee – zeeën, allergie – allergieën, knie – knieën*

Dacă accentul se află pe un alt cuvânt decât pe **-ie** final, se omite sunetul **-e-**.

▶ *bacterie – bacteriën, kolonie – koloniën*

Modificarea fonetică + terminația -en

La formarea numărului plural se poate modifica consoana. În acest caz este vorba de modificarea lui **-f** în **-v** sau **-s** în **-z**.

▶ *brief – brieven, glas – glazen, golf – golven, wolf – wolven*
grens – grenzen, hals – halzen, huis – huizen, prijs – prijzen

Poate avea loc însă și modificarea vocalei.

▶ *lid – leden, schip – schepen, smid – smeden, stad – steden*

La unele cuvinte la plural se poate modifica însă numai cantitatea vocalei.

bad	baden	god	goden
bedrag	bedragen	graf	graven
bevel	bevelen	oorlog	oorlogen
blad	bladen	pad	paden
dag	dagen	schot	schoten
dak	daken	spel	spelen
gat	gaten	verdrag	verdragen
glas	glazen	weg	wegen

Formarea nereglată a numărului plural

Toate cuvintele terminate în **-heid** au la numărul plural terminația **-heden**.

▶ *moeilijkheid – moeilijkheden, mogelijkheid – mogelijkheden, overheid – overheden*

Cuvintele de origine latină terminate în **-um** primesc terminația **-a**.

▶ *centrum – centra, crematorium – crematoria, museum – musea*

Cuvintele de origine latină terminate în **-cus** au terminația **-i**. De cele mai multe ori, este vorba de denumiri de profesii.

▶ *chemicus – chemici, criticus – critici, politicus – politici*

Numărul plural al anumitor substantive se formează și cu terminația **-eren**.

▶ *blad – bladeren, ei – eieren, kind – kinderen, rund – runderen*

Numele de persoane terminate în **-man** formează pluralul cu **-lieden**, **-lui** sau **-mensen**.

▶ *krijgslieden, ombudslieden, onderwijslieden, staatslieden*
brandweerlui, jongelui, opperlui, sportslui
buurgermensen, politiemensen, sportmensen, werkmensen

În limba olandeză există omonime care au forme diferite de plural:

ballen	baloane	bals	baluri
bladeren	frunze	bladen	foi (de hârtie)
maats	amici	maten	mărimi
padden	broaște răioase	paden	poteci

Aceste cuvinte au adesea și articole diferite.

▶ A se vedea cap. Genul la pag. 13.

2.3 Diminutivele

Diminutivele sunt tipice limbii olandeze, fiind folosite foarte frecvent. De regulă, se formează prin adăugarea sufixului **-je**. Dacă forma de bază a substantivului este terminată în **-l**, **-r** sau **-n**, se adaugă terminația **-tje**. Cuvintele terminate în **-m** formează diminutivele cu ajutorul terminației **-pje**, cuvintele în **-ing**, cu terminația **-kje**.

- ▶ *hond – hondje, huis – huisje, kind – kindje*
- nummer – nummertje, uur – uurtje, zaal – zaaltje*
- bezem – bezempje, boom – boompje, raam – raampje*
- ketting – kettinkje, koning – koninkje, woning – woninkje*

Diminutivele se construiesc întotdeauna cu articolul **het**.

Cu ajutorul diminutivelor exprimăm faptul că un anumit lucru este *mic* sau că *nu este important* pentru noi, eventual că avem o *relație pozitivă* cu acesta.

- ▶ *Ze hebben een stoeltje gekocht voor ons zootje.* Au cumpărat un scaunel pentru micuțul nostru fiu.
- We hebben voor de verjaardag van onze moeder een leuk gedichtje geschreven. Ik ga een sigaretje roken.* Am scris mămicii o poezioară frumoasă de ziua ei. Mă duc să fumez o țigaretă.

Diminutivele pot avea și o nuanță peiorativă.

- ▶ *Er loopt een raar mannetje op straat.* Pe stradă trece un tip ciudat.
- Dat was voor de laatste keer, mevrouw-tje!* Să nu se mai repete, domnișorică!

2.4 Substantivele compuse

Din două sau mai multe cuvinte (dintre care cel puțin ultimul este un substantiv) se poate forma o compusă. În limba olandeză se întâlnesc frecvent compuse formate din trei sau mai multe cuvinte.

- ▶ *computeronderdelenleverancier* furnizor de piese de schimb pentru computere

onpreklartebestrijdingsmiddel

mijloc pentru stârpirea insectelor și rozătoarelor
petrecerea timpului liber

vuigtijdsbesteding

▶ A se vedea cap. **Compunerea cuvintelor** la pag. 133.

2.5 Locuțiuni substantivele cu prepozițiile

aandeel in iets	contribuție la ceva
aanspraak op iets	drept la ceva
abonnement op iets	abonament la ceva
angst voor iem./iets	teamă de ceva
het antwoord op iets	răspuns la ceva
behoefte aan iets	nevoie de ceva
belangstelling voor iets	interes de ceva
dank voor iets	mulțumire pentru ceva
deelname aan iets	participare la ceva
dorst naar iets	sete de ceva
gebrek aan iets	lipsă de ceva
groet aan iem.	salutări cuiva
hekel aan iets	aversiune față de ceva
herinnering aan iem./iets	amintire la cineva/ceva
interesse voor iets	interes de ceva
klacht tegen iem./iets	plângere împotriva cuiva/a ceva
kritiek op iem./iets	critică la adresa cuiva/asupra a ceva
onderzoek naar iets	cercetarea unui lucru
overwinning op iem.	victorie asupra cuiva
plaats voor iets	loc pentru ceva
recht op iets	pretenție, drept la ceva
spijt van iets	păreră de rău asupra unui lucru
tijd voor iets	timp pentru ceva
trek in iets	poftă de ceva
twijfel aan iets	îndoială cu privire la ceva
verantwoordelijkheid voor iem./iets	răspundere pentru cineva/ceva
verlangen naar iem./iets	dorință de ceva/cineva
voorkeur voor iets	prioritate dată unui lucru
vraag naar iets	cerere de ceva
zin in iets	poftă de ceva

Pentru o memorare mai ușoară, exemplificăm folosirea locuțiunilor într-un anumit context:

- ▶ *Ook mannen hebben een aandeel in het huishouden.* De asemenea bărbații își aduc contribuția la gospodărie.
- Wie beslist aanspraak op vergoede zorg?* Cine decide în privința dreptului la asistența cu plată?

LEBRIS

Bestel je **abonnement op** NRC Handelsblad!

Apifobie is **angst voor** bijen.

Hij weet **het antwoord op** alle vragen.

Ik heb **behoefte aan** frisse lucht en beweging.

De jeugd heeft tegenwoordig geen **belangstelling** voor politiek.

Heel veel **dank voor** alles.

Hij moest **zijn deelname aan** de wereldkampioenschap ontzeggen.

Zij heeft **dorst naar** kennis.

Een gebrek aan zelfvertrouwen is voor veel mensen een probleem.

Doe **de groeten aan** je ouders.

Ik heb **een gebrek aan** stofzuigen.

Deze lavasteen is **een herinnering aan** mijn vakantie op Sicilië.

Ook een Italiaanse club toonde **interesse voor** de jonge voetballer.

De klacht tegen de dierenarts uit Haarlem is ongegrond.

Kritiek op de islam is er al sinds de tijden van profeet Mohammed.

Ik spreek over **het onderzoek naar** het gedrag van dieren.

Spanje verrast met **de overwinning op** Duitsland.

Er is **geen plaats voor** reclame in de publieke media.

Je hebt toch **recht op** privacy!

Hij heeft helemaal geen **spijt van** wat hij heeft gezegd.

Ik heb er **geen tijd voor**.

Ik heb **trek in** een lekkere verse pizza.

Ik heb **twijfels aan** de kwaliteit van deze schoenen.

Hij ontkent **verantwoordelijkheid voor** het ongeluk.

Jij kent zeker **het verlangen naar** een sigaret.

Hij heeft **voorkeur voor** ondiep water langs de kust omdat hij niet bijzonder goed kan zwemmen.

Vooral **de vraag naar** programmeurs neemt sterk toe.

Ik heb **zin in** een kopje koffie.

We know books

Abonează-te la ziarul NRC Handelsblad!

Apifobia este teama de albine.

Știe răspunsul la toate întrebările.

Am nevoie de aer curat și de mișcare.

Tineretul din ziua de astăzi nu este interesat de politică.

Vă mulțumim pentru tot.

A trebuie să renunțe să participe la campionatul mondial.

Sete de cunoștințe.

Lipsa conștiinței de sine este o problemă a multor oameni.

Transmite salutări părinților.

Urăsc aspiratorul.

Această piatră vulcanică este o amintire la vacanța mea în Sicilia.

De asemenea un club italian este interesat de tânărul fotbalist.

Plângerea împotriva veterinarului din Haarlem nu este justificată.

Critica islamului își are începuturile încă din timpurile prorocului Mohammed.

Vorbesc despre cercetarea comportării animalelor.

Spania a surprins prin victoria asupra Germaniei.

În mediă publică nu există loc pentru publicitate.

Ai dreptul la intimitate!

Nu îi pare rău deloc de ceea ce a spus.

Nu am timp pentru asta.

Îi este poftă de o pizza proaspătă și bună.

Mă îndoiesc de calitatea acestor pantofi.

Refuză răspunderea pentru acel accident.

Tu sigur cunoști dorința de a fuma o țigară.

Preferă apele mai puțin adânci de-a lungul coastei, deoarece nu știe să înoate foarte bine.

Crește puternic îndeosebi cererea de programatori.

Îmi este poftă de o ceașcă de cafea.

3 Adjectivele

Adjectivele indică însușirile unui concept exprimat de obicei printr-un substantiv.

■ <i>een nieuw huis</i>	o casă nouă
<i>een donkerblauwe jurk</i>	o rochie de culoare bleumarin
<i>de moeilijke vraag</i>	întrebare grea
<i>het open raam</i>	fereastră deschisă
<i>gezonde levensmiddelen</i>	alimente sănătoase

În limba olandeză, repertoarul adjectivelor este extins de participiile verbale:

a) participiul prezent

■ <i>een huilend kind</i>	copil plâns
<i>twee blaffende honden</i>	doi câini lătrători
<i>een vragende blik</i>	privire întrebătoare
<i>een uitputtende tour</i>	drum extenuant

b) participiul trecut

■ <i>gesloten lettergreep</i>	silabă închisă
<i>verloren jaren</i>	ani pierduți
<i>gevraagde boeken</i>	cărți căutate
<i>uitgeputte toeristen</i>	turiști oboseți

3.1 Folosirea adjectivelor

Adjectivele pot avea funcția de atribut sau pot face parte din structura predicatului.

► 3.1.1 Adjectivele cu funcția de atribut

Dacă adjectivul are funcția de atribut, se află întotdeauna înaintea substantivului. În tabelul de mai jos sunt redatate toate posibilitățile.

art.	genul masc. și fem.	genul neutru	nr. plural
hotărât	de mooie vrouw	het mooie meisje	de mooie meisjes
nehotărât	een mooie vrouw	een mooi meisje	mooie meisjes

Prin urmare, adjectivul are în majoritatea cazurilor terminația **-e**.

■ <i>Hij heeft een mooie auto.</i>	Are o mașină frumoasă.
<i>Wij hebben aardige buren.</i>	Are vecini amabili.
<i>Ze heeft het goede nieuws al gehoord.</i>	A auzit deja vestea cea bună.
<i>Wilt u nog de zwarte broek even passen?</i>	Doriți să probați și pantalonii negri?
<i>Hou op met dat domme gepraat!</i>	Termină cu aceste vorbe aiurite!
<i>Deze oude mobiele telefoons kun je gerust weggeven.</i>	Poți arunca aceste celulare vechi.